

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578. e-mail:
C.N.C.D.@C.N.C.D..org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 591
din 24.11.2009**

Dosar nr.: 361/2009

Petiția nr.: 8107 din 02.09.2009

Petent: R N

Reclamat: H D , Primar al comunei Costuleni

Obiect: tratament discriminatoriu aplicat petentei în cadrul raporturilor de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.1.1. R N , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. H D , cu domiciliul de corespondență la Primăria Costuleni, cu sediul în comuna Costuleni, județul Iași

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea petentei vizează tratamentul discriminatoriu la care a fost supusă, în opinia sa, la locul de muncă.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 8107 din 02.09.2009, petenta arată că este angajată ca referent cu atribuții de asistență socială în cadrul Primăriei Costuleni și este supusă unui tratament discriminatoriu de către dl. H D , primar al instituției. Petenta susține că reclamatul a sancționat-o cu muștrare scrisă fără a fi audiată, nu i-a acordat tichetele cadou, a fost scoasă din

biroul în care își desfășura activitatea, nu i-a eliberat adeverință de salariat în vederea înscrierii la Colegiul Asistenților sociali, nu a lasat-o să se deplaseze cu mașina instituției comparativ cu ceilalți colegi.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa nr. 8144 din 03.09.2009 a fost citată petenta. Prin adresa nr. 8145 din 03.09.2009 a fost citat reclamatul. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 06.10.2009. La termen părțile nu s-au prezentat.

4.3. Prin adresa cu nr. 8836 din 05.10.2009 reclamatul a transmis punctul său de vedere. Prin adresa nr. 8670 din 25.09.2009 petenta a transmis completări la petiția inițială.

4.4. Consiliul a acordat părților termen pentru depunere de concluzii scrise la 10.11.2009. Părțile nu au depus concluzii scrise.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 8107 din 02.09.2009, petenta arată că este angajată ca referent cu atribuții de asistență socială în cadrul Primăriei Costuleni și este supusă unui tratament discriminatoriu de către partea reclamată. Astfel, petenta susține că reclamatul a sancționat-o cu mustrare scrisă fără a fi audiată, nu i-a acordat tichetele cadou comparativ cu colegii de serviciu, a fost scoasă din biroul în care își desfășura activitatea, nu i-a eliberat adeverință de salariat în vederea înscrierii la Colegiul Asistenților sociali, nu a lasat-o să se deplaseze cu mașina instituției comparativ cu ceilalți colegi, ori de câte ori se învoiește îi scade ziua din concediul de odihnă, iar programul de lucru nu este același pentru toți angajații.

5.1.2. Referitor la sancțiunea cu mustrare scrisă aplicată, petenta susține că acest caz se află de un an de zile la Comisia de disciplină și nici până în prezent nu s-a finalizat, aceasta rămânând cu sancțiunea aplicată de către reclamat. Consideră că mustrarea a fost acordată pe nedrept și cu nerespectarea prevederilor legii funcționarilor publici.

5.1.3. A solicitat acordarea tichetelor dar nu i s-au atribuit. A solicitat în repetate rânduri un birou în care să își desfășoare activitatea. De asemenea, petenta arată că în toate ședințele cu aparatul primăriei i se atrage atenția cu privire la faptul că sesizează anumite instituții. Cu privire la punctul de vedere al

reclamatului, petenta susține că aspectele semnalate de către acesta sunt neadevărate.

Susținerile reclamatului

5.2.1. Reclamatul arată că petenta a fost sancționată cu mustrare scrisă în urma mai multor plângeri ale cetățenilor din comuna Costuleni care au apelat la serviciile de asistență socială, contestată de aceasta la Comisia de disciplină. Se anexează la dosar copii după plângerile scrise ale cetățenilor care au fost nemulțumiți de limbajul vulgar și comportamentul ei necorespunzător în relațiile cu aceștia.

5.2.2. Cu privire la neacordarea tichetelor cadou în luna octombrie a anului 2008, se arată că acestea se acordă conform Regulamentului intern de acordare a tichetelor cadou aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Costuleni nr. 35/18.09.2008 și care, la art. 4 prevede "tichetele cadou nu se acordă salariaților care au fost sancționați disciplinar în timpul anului precedent sau celui în curs". Cu toate acestea petenta a primit ulterior, cu ocazia zilei de 1 Decembrie și de Crăciun tichetele cadou aferente acestor două evenimente, considerând că până la soluționarea cazului la Comisia de disciplină aceasta se bucură de prezumția de nevinovăție, iar în funcție de soluția pe care comisia o va da i se vor atribui și pentru evenimentul din luna octombrie 2008.

5.2.3. Reclamatul susține că din vara anului 2008, biroul în care își desfășura petenta activitatea, fiind cel mai spațios, a fost transformat, la solicitarea Consiliului Local în sală de ședințe, acesta desfășurându-și anterior lucrările într-un sediu impropriu din incinta bibliotecii comunale. Din cauza faptului că în sediul primăriei își desfășoara activitatea 21 de salariați într-o clădire veche cu spațiu insuficient, petentei i s-a alocat un birou în suprafață de 13 m.p unde își desfășoară activitatea împreună cu agentul agricol, inginerul agronom având birou separat, birou care i-a fost propus inițial d-nei R însă aceasta l-a refuzat.

5.2.4. În ceea ce privește deplasarea petentei cu autoturismul instituției, reclamatul susține că aceasta se deplasează ori de câte ori are nevoie pe raza comunei pentru efectuarea anchetelor sociale. Deplasările la instituțiile cu care primăria are relații de colaborare pe linie de asistență socială petenta le parcurge cu autobuzul, motivând că pe distanțe lungi i se face rău în mașină. Se anexează la dosar copie după ordinele de deplasare împreună cu deconturile pe care petenta le primește.

5.2.5. Cu privire la efectuarea concediului legal de odihnă se arată că petenta este singurul angajat care se bucură de efectuarea acestuia integral, ceilalți angajați venind la serviciu ori de câte ori sunt solicitați. Mai mult, a beneficiat de concedii pentru studiu în fiecare an 10 zile plătite conform prevederilor legale deși în instituție sunt 6 funcționari care urmează cursurile anumitor facultăți, însă nu toți s-au bucurat de acest concediu de studiu, deoarece primăria trebuie să funcționeze pentru a-și îndeplini funcțiile și pentru a asigura serviciul public. Afirmarea petentei că numai ei i se scad zilele de învoiri din concediul de odihnă ste nefundată.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.2. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele cuprinse în art. 1 și art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei împrejurări concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.3. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.4. Sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, în primă instanță, Colegiul director ia act de faptul că în opinia petentei faptele de discriminare sunt circumstanțiate corelativ unor acțiuni concretizate în acte și fapte ale părții reclamate ce au în vedere dispunerea unei măsuri disciplinare, neacordarea tichetelor cadou, neeliberarea adeverinței de salariat, neasigurarea unui birou de lucru precum și modalitatea în care este nevoită să își desfășoare activitatea cu privire la fuxul de documente și deplasări în interes de serviciu.

6.5. Reținând în acest sens definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 trebuie constatată o deosebire, excludere, restricție sau preferință. Sub aspectul circumstanței concretizate într-un tratament diferit, care întrunește elementul constitutiv al art.2 alin.1 și care față de obiectul dedus soluționării trebuie să fie materializat, Colegiul Director reține din susținerile petentei că acest element este corelativ actelor și faptelor imputate părții reclamate în cadrul raporturilor de muncă vizând măsuri disciplinare, neacordarea unor drepturi și neasigurarea condițiilor de muncă spre deosebire de alți angajați.

6.6. Din susținerile și actele depuse la dosar de către părți, Colegiul obervă că, în esență, este sesizat cu privire la aspecte ce vizează modalitatea de aplicare a măsurilor disciplinare, neacordarea unor beneficii specifice dreptului muncii, respectiv condițiile și cadrul în care se desfășoară relațiile de muncă.

6.7. Din acest punct de vedere, Colegiul reține că în opinia petentei măsura disciplinară dispusă este abuzivă și nelegală, solicitările de acordare a tichetelor cadou au rămas nesoluționate iar condițiile de desfășurare a raporturilor de muncă, respectiv spațiul de lucru, fluxul de documente, utilizarea mașinii instituției sunt defavorizante. Pe de altă parte, reclamatul arată că măsura disciplinară a muștrării este consecința mai multor plângeri ale cetățenilor care au apelat la serviciile instituției, anexate la dosar. Neacordarea tichetelor s-a realizat în baza prevederilor Hotărârii Consiliului Local nr. 35/18.09.2008 însă petenta a beneficiat de tichete cadou cu ocazia zilei de 1 decembrie precum și cu ocazia Crăciunului. În ceea ce privește spațiul de lucru, se arată că biroul în care și-a desfășurat activitatea a fost transformat în sala de ședințe a Consiliului local, iar petenta are alocat un birou de 13 m.p. împreună cu un alt salariat. De asemenea, în ceea ce privește utilizarea autoturismului instituției, se arată că este pusă la dispoziție pentru efectuarea anchetelor sociale.

6.8. Corelativ acestor aspecte și în raport cu definiția discriminării, Colegiul trebuie să analizeze dacă un eventual tratament diferit este indus de criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, criteriu care să fi constituit mobilul determinant în aplicarea acestui tratament. Colegiul Director reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresis verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Însă, oricare din aceste criterii circumstanțiate la situația particulară a persoanei care se consideră discriminată, trebuie să fi constituit mobilul determinant în aplicarea tratamentului diferit în speță. Condiția criteriului că mobilul determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cel puțin o cauză a actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, a unui motiv, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. În același sens, s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Deciza civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

6.9. Luând act de susținerile contradictorii ale părților și înscrisurile depuse la dosar de acestea, raportat la prevederile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul ia act de faptul că petenta nu invocă în plângerea sa un criteriu în baza căruia consideră că a fost discriminată. În esență, plângerea,

astfel cum este formulată, pune în discuție o situație de fapt sub aspectul justificării drepturilor subiective invocate de petentă ce decurg din respectarea procedurilor de sancționare disciplinară conform legii funcționarului public, acordarea tichetelor cadou în conformitate cu legislația aplicabilă precum și aspecte ce vizează asigurarea cadrului instituțional pentru desfășurarea relațiilor de serviciu.

6.10. Colegiul ia act de faptul că în cauza S.Coleman v. Attridge Law, Steve Law cât și în cauza Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding v. Firma Feryin NV, Curtea Europeană de Justiție a arătat că, potrivit principiului inversării sarcinii probei în materia discriminării, revine reclamantului sarcina de a stabili, în fața instanței naționale, o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unuia dintre criteriile interzise. Adaptarea normelor privind sarcina probei se impune de îndată ce există o prezumție de discriminare. În cazul în care reclamantul ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe împotriva sa, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină părților din acțiunea principală, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, părțile menționate ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe unul din motivele interzise. (a se vedea Curtea Europeană de Justiție, cauza S. Coleman, ECJ, C-303/06, hotărârea din 17 iulie 2008, cauza Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding v. Firma Feryn NV, C-54/07, hotărârea din 10 iulie 2008)

6.11. Din acest punct de vedere, sub aspectul prevederilor art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 republicată, în prezenta speță, Colegiul observă că nu pot fi reținute prezumții de săvârșire a unor fapte de discriminare pe baza criteriilor prevăzute de art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000. Acest fapt este, pe de o parte, datorat lipsei unui criteriu invocat ce ar fi putut implica analiza unui eventual raport de cauzalitate între faptele arătate și motivul imputat. Pe de altă parte, situația de fapt pune în discuție drepturile subiective ale petentei indisolubil legate de alegația nerespectării legislației în materia dreptului muncii, sub aspectul sancționării, drepturilor salariale și a raporturilor de muncă.

6.12. Susținerile contradictorii ale părților, în esență, vizează neîndeplinirea or îndeplinirea necorespunzătoare a unor atribuții de serviciu, respectiv nerespectarea prevederilor legale aplicabile raporturilor deduse analizei. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (n.n. art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative”.

6.13. Or, în contextul susținerilor și al înscrisurilor depuse la dosar, Colegiul nu poate analiza încălcarea dispozițiilor invocate de petentă cu privire la cercetarea disciplinară, nerespectarea legislației cu privire la neacordarea tichetelor cadou or condițiile de desfășurare a raporturilor de muncă deoarece,

în fapt, analiza acestor aspecte ar presupune soluționarea unui conflict de muncă, potrivit dispozițiilor Codului muncii.

6.14. Pe de altă parte, trebuie subliniat că în sistemul Constituției României, dreptul de petiționare este garantat, astfel încât potrivit art. 51 „cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții...” Exercițarea dreptului de petiționare este o modalitate eficientă de rezolvare a unor probleme personale sau care privesc o colectivitate. Acest drept este încadrat în clasificările de drepturi în categoria drepturilor garanții, el fiind și o garanție juridică generală pentru celelalte drepturi și libertăți. (A se vedea M.Constantinescu, A. Iorgovan, I. Muraru, E.S. Tănăsescu, Constituția României revizuită-comentarii și explicații, All Beck, 2004). Conjugând prevederile comune în materia petițiilor cu cele ale Legii nr. 554/2004, legea contenciosului administrativ, rezultă că petiționarul are la dispoziție și calea acțiunii în contencios administrativ.

6.15. De asemenea, în considerarea relațiilor de serviciu și a respectării drepturilor persoanelor, legiuitorul a incriminat abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor precum și abuzul în serviciu prin îngrădirea unor drepturi. Prin incriminarea acestor fapte se asigură, pe de o parte, apărarea activității organelor, instituțiilor și altor unități prevăzute la art. 145 C.pen., iar pe de altă parte apărarea persoanelor care vin în contact cu anumiți funcționari publici sau funcționari, în cadrul desfășurării de către aceștia a anumitor activități. (A se vedea Alexandru Boroș, Drept penal și drept procesual penal, Editura C.H. Beck, București, 2006, pag. 352)

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu pot fi reținute aspecte ce intră sub incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților: R N , cu domiciliul în comuna H D , cu domiciliul de corespondență la Primăria Costuleni, cu sediul în comuna Costuleni, județul Iași

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

Data redactării 07.12.2009

Redactat. G.D., tehored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

